

[Arbejds- og Socialministeren.]

foran nævnte Foranstaltninger har imødegaaet den befrygtede Mangel paa Arbejds-kraft til Landbruget. Jeg vil her erindre om, at Arbejdsfordelingsnævnets Formand er Departementschefen i Arbejdsministeriet, og at Nævnet altsaa paa ethvert givet Tidspunkt har været bekendt med, hvilke Foranstaltninger man overvejede og søgte gennemført i Regeringen.

Efter alle Oplysninger at dømme drejer det sig i den nuværende Situation paa Arbejdsmarkedet mindre om et Omskolings-spørgsmaal end om et Fordelingsproblem. Spørgsmaalet har været at fremskaffe og fordele den ledige Arbejds-kraft paa den mest hensigtsmæssige Maade, herunder at give Landbruget en Fortrinsret til den Arbejds-kraft, der var mest anvendelig for Landbruget, og dette skulde i alt væsentligt hidtil være lykkedes.

Ordføreren for Forespørgerne (Aage Henriksen): Jeg vil gerne takke den højtærede Arbejds- og Socialminister for den lange Redegørelse. Jeg tror dog ikke, at det er gjort med Ministerens Redegørelse. Det er i hvert Fald et Faktum, at der stadig er Mangel paa Arbejds-kraft i Landbruget.

Det sidste officielle Arbejds-løshedstal blev offentliggjort den 12. Maj 1942 og viser, at der ultimo April 1942 var 45 974 arbejds-løshedsforsikrede, som havde været uden Beskæftigelse i mere end 1 Uge. Hertil kommer 15 557 arbejds-løse, for hvilke der gør sig særlige Forhold gældende med Hensyn til Arbejdsevne og Beskæftigelse. Det drejer sig for det første om arbejds-løse mellem 60 og 70 Aar, for det andet om arbejds-løse, der paa Opgørelsestidspunktet har været ledige i mindre end 1 Uge, men over 3 Dage, samt for det tredje om arbejds-løse, der har Jordbrug eller andet Bierhverv; endelig var der ved Udgangen af April 4 953 personligt tilmeldte arbejdssøgende ved Arbejdsanvisningskontorerne. Skønt det officielle Arbejds-løshedstal altsaa kun var 45 974, kommer man saaledes alene ved den officielt tilgængelige Statistik op paa et Tal af: 45 974 + 15 557 + 4 953, eller i alt 66 484 arbejds-løse. Dette er efter Statistiske Efterretninger Nr. 21.

Hvor stor er nu Nedgangen sammenlignet med samme Tidspunkt i Fjor? Selv om der i Juni 1941 skete en Ændring i Opgørelsesmaaden, kan Tallene dog godt sammenlignes.

Ved Udgangen af April 1941 var der ifølge Statistiske Efterretninger 1941 Nr. 23,

Side 165, 70 146 arbejds-løse med over 7 Dages Ledighed, 25 348 med under 7 Dages Ledighed og 13 628 personligt tilmeldte, i alt 109 122 arbejds-løse pr. ultimo April 1941. Af disse Tal fremgaar det, at der i Aaret fra 30. April 1941 til 30. April 1942 har været en Nedgang i Arbejds-løsheden paa 42 638, nemlig fra 109 122 til 66 484. I de tre foregaaende Maaneder af 1942 har der paa samme Maade vist sig en stærk Nedgang i Arbejds-løsheden i Forhold til de tilsvarende Maaneder i 1941. I Januar 1942 var Arbejds-løsheden ca. 40 000 mindre end i Januar 1941. I Februar 1942 var den ca. 37 000 mindre end i Februar 1941, og i Marts 1942 var Arbejds-løsheden ca. 22 000 mindre end i Marts 1941. Endelig var som nævnt Nedgangen fra April 1941 til April 1942 42 638.

Der er i disse Dage kommet en ny statistisk Opgørelse. I den mangler der nogle Oplysninger, som tidligere har været der, bl. a. mangler der Besvarelse af, hvor mange arbejds-løse der er i den særlige Gruppe, det vil sige dem over 60 Aar, o. s. v. Vi har forsøgt i Dag i Statistisk Departement at faa disse Tal, men det er blevet nægtet os.

Denne Nedgang i Arbejds-løsheden har betydelig Interesse i to Forbindelser. Den ene er Aarsagerne til Nedgangen, den anden er Følgerne af Nedgangen, særlig med Hensyn paa Landbrugets Mangel paa Arbejds-kraft.

Om Aarsagerne kan oplyses, at Industriens Beskæftigelsestal viser Stigning, idet der i Marts 1942 blev præsteret 1 120 000 Arbejdstimer pr. Arbejdsdag imod 1 047 000 Arbejdstimer pr. Arbejdsdag i Marts 1941. Det er en Stigning paa 73 000 Arbejdstimer om Dagen, svarende til 9 125 flere Heldags-arbejdere end i Marts Maaned sidste Aar. Resten af Stigningen ligger i andre Fag eller skyldes Beskæftigelse i Tyskland.

Med Hensyn til Følgerne kan oplyses, at der altid her i Landet om Sommeren indtræder en stor Sæsonnedgang i Arbejds-løsheden, og at denne fra og med 1941 er blevet forstærket af det store Sommerarbejde i Tørvemoserne. Et Blik paa de foregaaende Aars Arbejds-løshedstal sammenlignet med Tallene for de første 4 Maaneder af dette Aar viser med største Tydelighed, at der i Aar maa ventes en meget ringe Arbejds-løshed i de kommende Maaneder. Som det vil fremgaa af det følgende, er Faren for, at dette Forhold kan blive skæbnesvangert for Landbrugets Arbejds-kraft, blevet meget aktuelt.

Ultimo April 1941 var der ifølge